

VERKSAMHETSPLAN URNÄRA 2017

Inledning

URnära omfattar Umeåregionens 6 kommuner (Bjurholm, Nordmaling, Robertsfors, Umeå, Vindeln och Vännäs).

Föreningens ändamål är bedriva landsbygdsutveckling och att få Umeåregionens landsbygd att blomstra med ett aktivt och konkurrenskraftigt företagande utifrån landsbygdens unika förutsättningar och dess regionala identitet. Verksamheten har ett allmännyttigt ändamål.

URnäras Utvecklingsarbetet omfattar insatser för att öka landsbygdens attraktivitet och att förstärka den lokala identiteten, stärka den ideella sektorn, stimulera till ökat entreprenörskap och företagande med särskilda åtgärder riktade till kvinnor. Att stärka utrikesföddas delaktighet i lokalsamhället samt att verka för ökad anställningsbarhet är ett prioriterat verksamhetsområde.

URnära ska vara en aktiv part i landsbygdens utveckling i Umeåregionen och målet är att minska betydelsen av geografiska och administrativa kommun- och andra gränser till förmån för EN gemensam landsbygd där människor vill verka, bo och leva.

URnära ska med stöd av sitt eget starka partnerskap och i samverkan med andra aktörer med utvecklingsansvar stötta initiativ som främjar, stärker och utvecklar social-, ekologisk och ekonomisk hållbarhet i Umeåregionen. Jämställdhet, integration och inkludering ska genomsyra alla insatser som genomförs inom URnära och insatserna bör bidra till att uppfylla EU:s mål 2020 om en smart, hållbar och inkluderande tillväxt för alla

URnäras arbete utgår alltid från URnäras strategi.

Behov

De flesta företag i URnäras verksamhetsområde är enmans- eller fåmansföretag. Andelen kvinnliga företagare är låg och antalet nystartade företag sjunker samtidigt som behovet av generationsväxling ökar inom alla företagssektorer. URnära ska i samverkan med kommunernas näringslivsorganisationer verka för att stimulera fler att starta och driva nya företag. Särskilda insatser ska riktas till kvinnor och utrikesfödda. Detta leder till ökat antal nya arbetstillfällen i regionen.

I regionen fanns 2012 närmare 1 200 jordbruksföretag med en sysselsättningsgrad motsvarande 3,46% av regionens dagbefolkning. Med en genomsnittsalder på 57 år finns även här behov av generationsväxling. URnära ska stödja initiativ till detta (t. ex. LRF:s insatser och Landsbygdsnätverkets satsning "Unga jordbrukare"). Jordbruket är en garant för ett öppet landskap och en viktig resurs för det rörliga friluftslivet. Samtidigt ökar behovet att nyttja jordbruksmark för nybyggnation. Här är samverkan mellan jordbrukets organisationer och kommunerna avgörande för att man ska hitta en lämplig balans. URnära ska bidra med underifrånperspektiv och gedigen kunskap om lokala förhållanden i den processen.

Både för traditionella landsbygdsnäringsar och för företagssektorn i stort finns goda möjligheter till nyföretagande och/eller till diversifiering av jordbruket. Allt fler människor vill ha en mer aktiv fritid och semester vilket kan utgöra grund för upplevelseföretag, naturturism m. fl. Områdena "Grön rehabilitering" och "Grön omsorg" växer. "Bo på lantgård" och "Bed and Breakfast" finns ännu bara i liten skala i regionen. Odling för att möta ökande efterfrågan av giftfria och närodjade grönsaker är också ett utvecklingsområde liksom upplåtelse av odlingsmöjligheter för tätortsboende. Detta leder även till ökat antal nya arbetstillfällen i regionen.

Besökande

Under Umeås år som Europas kulturhuvudstad har intresset för Umeåregionen ökat med fler besökare som följd vilket är ett incitament för företagsutveckling inom flera olika branscher. Växande när- och dagturism (främst av besökare från Umeå till övriga kommuner i regionen) ska utgöra grund för satsningar på nyföretagande inom besöksnäringen. URnära ska verka för att befintliga besöksmål tillgänglighetsanpassas. Detta leder till även ökat antal nya arbetstillfällen i regionen.

Ideell sektor

Den ideella sektorn fungerar som länk mellan offentlig och privat sektor och är en omistlig resurs i civilsamhället. Det stora antalet föreningar i Umeåregionen är ett bevis på styrkan i den ideella sektorn inom Umeåregionen.

Det finns en avgörande skillnad mellan föreningar på ren landsbygd och föreningar i tätort. I tätorter är de flesta föreningar organiserade kring ett specifikt ämne eller intresseområde (t ex scouting, teater, etc.). De kan karaktäriseras som ”stuprör” där den egna föreningens verksamhet inte berörs eller påverkas av andra föreningar.

Föreningslivet på landsbygden präglas av bredd där syftet ofta är att lösa problem och/eller att utveckla den gemensamma bygden. Dessa föreningar fungerar som ”hängrännor” och har ofta också en gemensam mötesplats (bygdegård/byastuga). URnära ska, tillsammans med RUR med gedigen kunskap om Umeåregionens landsbygd stimulera tätortens föreningar till samverkan liknande landsbygdsföreningarnas. Ett övergripande mål är att stärka föreningslivet i *hela* regionen, oberoende av tätort/landsbygd eller kommuntillhörighet.

Skapande av vänföreningar inom regionen ska bidra till i första hand lokalt och regionalt samarbete men på sikt även utbyte nationellt och internationellt.

URnära ska även stimulera tillkomst av nya mötesplatser (fysiska/digitala).

Integration – att förena skilda delar till en helhet

Med integration menar vi ofta insatser riktade till utrikesfödda. I regionen har antalet utrikesfödda ökat snabbt och idag har var åttonde invånare utländsk bakgrund. Ökningen väntas fortsätta vilket ställer höga krav på civilsamhället både när det gäller resurser men också när det gäller attityder. En växande främlingsfientlighet är ett hot inte bara mot utrikesfödda utan mot samhället i stort. URnära ska genom särskilda insatser i samverkan med etniska föreningar och studieförbund verka för större kunskap om varandra i fråga om kulturmönster, genusfrågor, religion m.m. Samverkan mellan invandrar- och andra föreningar blir därmed ett av många trappsteg mot en mer helgjuten (och därmed jämställd) integration. Den ideella sektorn är en god grund för integration och inkludering. URnäras uppdrag är att stödja föreningslivet i sin helhet men med särskilda insatser riktade till ungdomar och utrikesfödda.

URnäras mål är att fler utrikesfödda får möjlighet att bo, verka och leva på landsbygden, vilket leder till att en snabbare integration måste ske i regionen. Det är även viktigt att ta till vara på nyanländas kompetens, vilket innebär att valideringsverktyg måste realiserats och användas.

Inkludering – att känna gemenskap och att vara en del av en helhet

URnära ska verka för att minska det sociala utanförskapet. Det gäller utrikesfödda, personer med olika typer av funktionsnedsättning och andra som av olika skäl ställs utanför i sociala sammanhang. Det kan t. ex gälla långtidsarbetslösa, personer som flyttar in i byar med stark sammanhållning, studenter som inte har naturlig anknytning till det omgivande samhället m. fl. både på individ- och gruppnivå.

Mål för URnäras verksamhet

Bya- och bygdeutveckling

Mål	Indikator
Öka landsbygdens attraktivitet och förstärka den lokala identiteten	Öka antalet nyinflyttade
	Öka antalet nya besöksmål
	Öka antalet miljö- och kulturvårdsinsatser
	Öka antalet insatser med nyttjande av modern teknik
	Öka antalet insatser avseende förbättring av eller investering i småskalig infrastruktur
	Öka antalet lokala servicelösningar (pendling, hemservice, etc.)

Entreprenörskap och företagande

Mål	Indikator
Ökat entreprenörskap och företagande med utgångspunkt i genusperspektiv	Öka antalet nya företag
	Öka antalet nya arbetstillfällen
	Öka antalet bevarade arbetstillfällen
	Öka antalet nya företag som drivs av kvinnor
	Öka antalet entreprenörer/företagare i utbildningsinsatser

Entreprenörskap och företagande med inriktning mot utrikesfödda

Mål	Indikator
Stärka utrikesföddas delaktighet i samhället med utgångspunkt i genusperspektivet	Öka antalet genomförda insatser för kvinnor respektive män
Stärka utrikesföddas anställningsbarhet	Öka antalet kvinnor som deltar i utbildningstillfällen
	Öka antalet män som deltar i utbildningstillfällen
	Öka antalet etniska föreningar som får stöd

Metod

URnära ska uppnå målen i strategin och denna verksamhetsplan genom projektarbete.

För verksamhetsåret 2017 så pågår projektet ”SKUR” vars syfte är: att stödja och utveckla samverkan i och mellan byar, där ett erfarenhets- och byautbyte ska ske med lärdom och mentorskap som ledord, att kartlägga stödja och verka för att ge viss kompetenshöjning, att ge de som bor i Umeåregionen möjlighet att få verktyg för att kunna fortsätta, eller börja, med att göra landsbygden i Umeåregionen till en bättre plats att bo, verka och besöka. att i ett fortsatt brett underifrånperspektiv stimulera, aktivera och stödja samverkan samt verka för/genomföra kompetenshöjande insatser. Insatserna ska omfatta inkludering/integration. Planerade aktiviteter under 2017 är fortsatt arbete med ”byaplaner” samt att inleda och starta delaktiviteter, något som kan liknas med ett paraplyprojekt (se ytterligare i aktivitetsplan för ”SKUR”). Observera att projektet är ett 7-årigt projekt, förlängning söks årsvis.

För att stärka samarbetet på en nationell nivå så kommer projektstöd att sökas för ett internationellt projekt med Finland. Detta projekt söks från Interreg Botnia Atlantica. Projektet ska skapa vänföreningar inom regionen och ska bidra till i första hand ett regionalt och nationellt samarbete. Projektet ska även syfta till att öka turismen i regionen. Samarbetet är inlett och projektansökan ska under 2017 färdigställas och inlämnas.

URnära har ansökt om ett treårigt projekt (8 älvdalar – 1 000 upplevelser) inom landsbygdsfonden via Jordbruksverket. Projektet är en förlängning av ”Umeåregionens älvdalar” som bedrevs underprogramperioden 2007-2013. Beslut väntas under senhösten 2017.

Ansvarsfördelning

LAG-gruppen tillika URnära styrelse ansvarar för beslut om projektansökningar. LAG-gruppen kan även delegera arbetsuppgifter i enlighet med delegationslista till verksamhetskontorets personal.

Uppföljning/utvärdering

För varje projekt som bedrivs, ska det finnas tydliga indikatorer för vilka mål som ska uppnås. Dessa indikatorer ska följas upp och stämmas av två gånger per år, en gång i juni och en gång i december.

Budget

URnäras verksamhet finansieras av Umeåregionens kommuner. URnära ideell förening har fått det överskott som fanns i Leader URnäras verksamhet.

URnäras kostnader för år 2017 är budgeterat enligt följande:

Kostnadsslag	Kostnad kr		
	2017	Prel. överskott 2016	Summa budget 2017
Egen personal (inkl. arvode, referensgrupp m.m)	894 448	208 110	1 102 558
Externa tjänster (inkl. kostnad byplaner samt delaktiviteter)	255 000	339 794	594 794
Lokalkostnader kontor	36 000	8 749	44 749
Lokalkostnader övrigt	10 000	0	10 000
Övriga kostnader	150 800	57 489	208 289
Resor	150 000		150 000
Marknadsföring	1 000		1 000
Summa	1 497 248	614 142	
Total budget för 2017			2 111 390

Kostnaderna fördelas mellan:
Länsstyrelsen och URnära

Det överskott som finns hos föreningen URnära ska användas för att finansiera projektaktiviteter.